

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова (за професійним спрямуванням)

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОЗП-5	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Обов'язкова дисципліна загальної підготовки	Перший (бакалаврський)	1	2	5	Диференційований залік

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна (денна), заочна

Види навчальних занять: лекція, практичне заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, репродуктивний та інші відповідно до навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Метою викладання навчальної дисципліни: формування високого рівня комунікативної культури у сфері професійного спілкування в його усній і писемній формах, знань щодо основних вимог до складання й оформлення професійних документів, навичок професійного мовлення, збагачення словника майбутнього спеціаліста термінологічною, фаховою лексиною, підвищення загальномовного рівня майбутніх фахівців.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК03	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК04	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК08	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК09	Здатність працювати в команді.
ЗК14	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК03	Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК15	Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН10	Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
ПРН11	Мати базові навички риторики.
ПРН15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

Засоби діагностики успішності навчання: оцінювання результатів неформальної освіти (онлайн-курси) в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумкове оцінювання у формі диференційованого заліку, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Мовна система та професійне спілкування

Особливості розвитку мовної системи. Роль української мови у професійній діяльності. Комунікативна компетентність фахівця. Мова правознавчого спрямування: поняття й особливості.

Тема 2. Культура української мови

Норми сучасної української літературної мови: орфоепічні, лексичні, граматичні, стилістичні. Мовна правильність і точність.

Тема 3. Риторика і мистецтво презентації

Основи риторики. Публічний виступ. Техніка підготовки та проведення презентацій. Судовий виступ.

Тема 4. Культура усного фахового спілкування

Культура мови і культура мовлення юриста. Ділове усне спілкування. Професійна комунікація. Юридична консультація. Службовий мовний етикет юриста.

Тема 5. Форми колективного обговорення професійних проблем

Дискусія, дебати, нарада, круглий стіл. Аргументація та правила ведення обговорення.

Тема 6. Мистецтво перемовин і дипломатичний протокол

Переговори як форма професійної комунікації. Основи дипломатичного протоколу.

Тема 7. Ділові папери у професійній діяльності

Документи як засіб писемної комунікації. Види ділових паперів. Стандарти оформлення. Нормотворча техніка.

Тема 8. Довідково-інформаційні документи

Заяви, довідки, звіти, протоколи. Особливості складання та використання.

Тема 9. Українська термінологія у професійному спілкуванні

Фахова юридична лексика. Іншомовні слова як засіб найменування правознавчих понять. Правила використання термінів. Багатозначність юридичних термінів. Фразеологія правничої мови.

Тема 10. Науковий стиль і професійна комунікація

Ознаки наукового стилю. Робота з науковими текстами. Лексико-стилістичні трансформації сучасної української мови.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на національних та міжнародних освітніх платформах з метою вдосконалення мовної компетентності, розвитку навичок професійного усного та писемного спілкування, а також формування культури ділового мовлення.

Особлива увага приділяється опануванню норм сучасної української літературної мови, розвитку риторичних навичок, уміння вести переговори, брати участь у дискусіях, складати ділові документи, а також працювати з науковими текстами та юридичною термінологією.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Вступ до академічного письма: <https://www.coursera.org/learn/introduction-to-academic-writing>);

- edX (Academic writing, research skills, critical thinking <https://www.edx.org/course/how-to-write-an-essay>; TUMx: Academic Writing Made Easy: <https://www.edx.org/learn/writing/technische-universitat-munchen-academic-writing-made-easy>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Не є обов'язковими також саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), наукових статей, анотацій, тез, виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення диференційованого заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, написання анотацій, тощо.).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою:

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти*Для денної форми здобуття освіти*

Поточний контроль та самостійна робота – 60										Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів
											100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Кацавець Р. Мова державних службовців: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Алерта, 2023. 220 с.
2. Кацавець Р.С. Ораторське мистецтво: підручник. Вид. 3-тє, допов. Київ: Алерта, 2021. 250 с.
3. Кацавець Р.С. Мова всіх основ основа: цитати, тексти, завдання: навч. посіб. Київ: Алерта. 2020. 170 с.
4. Кацавець Р.С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування): навч. посіб. Київ: Алерта. 2020. 264 с.
5. Оніщенко Н.М. Нормопроектувальна діяльність: сутнісні характеристики в нових реаліях. Альманах права. 2024. Вип. 15. С. 18–22.
6. Пащук Р., Васильєва Г., Максименко О. Фахова мова правника: теорія і практика: навч. посібник з елемен. інтеракт. технол. Сєверодонецьк: ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка, 2022. 577 с.
7. Погоріла С.Г. Елементи мовної підготовки іноземних студентів у процесі вивчення української мови як іноземної, в умовах довузівської підготовки. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: матер. Міжн. наук. -практ. конф. Біла Церква: БНАУ, 2019. С. 51-53.
8. Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування у студентів навичок публічних виступів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2024. № 209. С. 359–367.
9. Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Особливості використання комунікативного підходу для формування навичок усної комунікації іноземних студентів на заняттях з української мови як іноземної. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип 55, Т. 3. С. 254–260.
10. Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування елементів soft skills у студентів ОП «Право» на заняттях з української мови за професійним спрямуванням. Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. Біла Церква, 2022. С. 86-89.
11. Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування наукового мислення студентів-юристів на заняттях з української мови за професійним спрямуванням. Актуальні проблеми права, психології та педагогіки в умовах війни: матер. Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. Біла Церква, 2023. С. 111-115.
12. Царьова І.В. Тексти нормативно-правових актів: лексичні особливості: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2022. 148 с.
13. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. К.: Алерта, 2023. 536 с.
14. Юридичне документознавство: навч. посіб. / за заг. ред. С.С. Вітвіцького. 2-ге вид. доповн. та переробл. Кропивницький: ДонДУВС, 2022. 203 с.

Викладач: *Погоріла Світлана Григорівна*, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна,

кандидат юридичних наук, доцент